Opwekkingen / bewegingen in de kerkgeschiedenis

- Voor-Reformatie
  - John Wycliff (1330-1384)
    - Engelse kerkhervormer.
    - Centra uitverkiezing.
    - Mensen mogen gelooven, Bijbel kaan er zonder tolgken andere bovenliterlijke zinn plaatsen.
    - Afkopjing van de transsubstantiatie.
    - Corte waarde aan de Bijbel in de volkstaal. Engelse vertaling.
    - Lollarden (rond 1400) — Predking in de volkstaal
  - Jan Hus (1369-1415)
    - Voorvechtermoreen, leerkrachtmaker.
    - De imitatione Christi
  - Geert Groote (1340-1384)
  - Broeders des gemeenen leens
  - Collegiatata van Windesheim
  - De Moderne Devotie
    - Thomas a Kempis (1380-1471)
    - "De Navolging van Christus"
    - Wessel Gansfort (1419-1489)
    - "reformator vóór de Reformatie"
    - 1458-1470 - Johannes Brugman
    - Obscurantisme
    - "prater als Brugman"
    - Desiderius Erasmus (1466-1536)
    - "vrt. Rotterdamus"
    - "Moderne Humanisten"
  - Johannes Hus (1369-1415) anartiger van de Reformatie
    - Huizingen
    - Maatschappelijk. Tijdschrift coffeeworzijn.
    - Theologisch. Instelt op de Reformatie.
- De Reformatie
  - Luther (1483-1546)
  - Zwingli (1484-1531)
  - Calvijn (1509-1564)
- Reformatie in Nederland (1500-1650)
  - Twisten over uitverkiezing
    - Hervorming
      - tot 1530: Lutheraan. 'Evangelischen'
      - Calvinisme
        - Hervormching van kerk en staat naar geneftemmd model
        - 1559 - Synode van Emden
        - 23/09-1563 Johannes a Lasco — Belangrijke plaats in de Europe voor de pinsel als uitleg en bidzorrig
        - Organisatie van het kerkelijk leven behoorde tot de taak van de religieuzen.
        - 15/02-1567 Synode de Brill — 1569 - Confessie Belgica
        - 23/03-1568 Petrus Dathenus — Vertaler Heidelbergse catechismus naar NL
      - Protestanten — van 'protestere' (plechtig verklaren) — 'jouw protestere nieke union'
        - Staten General zaken Philips of
        - Wilk b.d. van voor de eerst. maar de eerst is er niet van tot stb.
    - Machiavistisk tark / zwerland — Aan toe onder Maurits, met name onder Maurits. Al van Uitdrawerd gebruikte het 11 jarig Bestand (1609-1621)
    - Arminianisme
      - Melchior Hofman
      - Jan Matthijs: de Baker.
      - Jan Beukels.
      - Verbeiderd. in Munster.
      - Naaldtrapers ij Amsterdam.
      - Mennis Simons (1496-1561)
        - Anabaptisme
          - Anabaptistisch of aanbeidsgezie hervormer
          - Opricht van de Mennonieten — Doopsezindsten of Doperen
            - Noord-Amerika - Amish
          - Kommeren
            - Cerentiliuus werd
            - Schelding kerk / staat
            - Afwijzing kinderdoop
            - Weigeren van de eed
            - Stierte vredestrage tuerh.
            - Zelf opgewekte belijdenis (geloofsgeest) van mondige mensen (niet Bijbelgeest van aziek delaten uit de kerkelijke kaar
            - Geen artikelvragen, geen maandeers of ministeren, geen rituelen, maar singen
    - Contraremonstrantisme
      - Mensen kunnen daar niets aan deugdenlo — **Tekst van Uitwiedegaert**.
      - Remonstrantie 1610
        - Schuurmgen — Dordrecht.
        - Gemeenten 'onder het kruis'.
        - 1611 - Haagse Conferentie — **Utrechtgaert**.
        - Plancius — Contra-Remonstrante
        - 1617 - Staten van Holland — van Oldebarnevelt — **Scheme Regulaire**
        - Contra arms Maurits
        - onder aanwezing van Konzessies
        - Remonstranten — Zij waren eens in de minderheid.
        - 1624 - Resolutie tot vrede van de kerken.
        - Erkenden de synode niet.
      - Bondsbloeiingsgroepen ninlukken
    - **1618 - Nationale Synode van Dordrecht**
      - Voorstel Latijn.
      - Voorzitter: Johannes Bogerman
        - Nieuwe vertaling van de Bijbel — Statenvertaling — 1626-1637
        - Predking uit de catechismus.
        - Pro-acta
        - Aanbeveling van de ondersnijing van het kort hoge van Dordrecht.
        - Afzetting van Remonstrantse dominees
        - Protest met de Remonstranten — FOW Debaten — Remonstranten
        - Gerefformeerden
        - Schedelen zich af door het houden van een "tegen synode"
        - Vrijmeeting Confessie en Catechismus.
        - Pro-acta — Vastmeeting kerkorde
        - Verbod op de Remonstrantse dominees
      - Afgevaardigden
      - Gerefformeerd Calvinisme
        - Verspreiding van ambtenaarsk kapelaar over de landgrenzen taal VOC stoomschepen
        - Formosa, Ceylon, Java, Molukken
        - Mexico, Archangel, Petersburg, Smyrna, Aleppo
        - Lake - Noord-Amerika, Plaats Fahles.
      - Calvinisten tark
        - Remonstranten
        - Vervolgd
        - Verschijnt geel.
        - Amsterdam
        - Hoofdkantorgt in de steden
        - Oprichting van de Remonstrantse Broederschap in Amsterdam
        - Zwere verzolgenen vn 1626
        - Oprichting eerstt synodegt in 1634
        - Verschijnt in geleid, verwegdes zich of zaken van Gaar Amerika als Old Mennonitgt (link met zaken)
        - Onder Philipus Rosenius 1714-1812
        - Apostolisch vicaris
        - Vrijheid werd regaardt.
        - Kerken werden aangebogen aan de Gereformeerd aan Amsterdam en Brussel.
        - Crooze rok naar een kancuse 90.
        - Rare buzen gevoelens.
        - Cocf kan worden bewezen
        - Descartes (1596-1650)
        - Ondersnijs
        - Lijder: Izaacsteenen.
        - Franeker, Groningen, Leiden, Utrecht
        - Illustere scholen
        - Gerefformeerde scholastiek — Gisbertus Voetius (1589-1676) — Wel leiht tot herlijning
        - Tuaiondertzoek als basis voor bibelutleg, Zondaadsleer ongeoor.
        - Verbonden-reeks van CF naar NT. Sabbatsvierring geen geldigheid meer.
        - Cocceius
        - Bijbel boven de belijdenisr.
        - Conflict met Voetius.
    - Calvinisten tark
    - Remonstranten
    - Gomaristen
    - Arminiaanse Remonstranten
    - Gereformeerden
    - Gereformeerd